

Să creștem copiii încurajându-i!

Nu mai este nici un secret că societatea de astăzi, în care trăim, a ajuns într-un impas în ceea ce privește educarea și creșterea copiilor. Ne lovim zi de zi de copii cu un comportament violent și dezinhibat, iar pe de altă parte de tot mai mulți copii introvertiți și cu manifestări depresive, care trăiesc cu sentimentul că nu sunt înțeleși. Aceasta ar trebui să fie pentru părinți și pedagogi un moment de reflecție, de căutare către ceva care să prezinte o eficacitate mai mare în activitatea educativă a generațiilor de astăzi.

O importanță covârșitoare o are educația timpurie care este dată copilului. Termenul timpurii se referă la perioada de vârstă a copilului cuprinsă între 0-7 ani. Spunem zero pentru că educația este începută din primele momente ale vieții intrauterine ale copilului.

Debutul vieții este considerat în literatura de specialitate în momentul nașterii, vârsta intrauterină fiind tratată ca un stadiu. Există însă foarte multe argumente pentru a demonstra că această perioadă este deosebit de importantă în dezvoltarea și evoluția ulterioară a copilului venit pe lume.

Astfel, primele trei luni intrauterine sunt marcate de formarea organelor (organogeneza). În prima luna se formează aparatul cardiovascular și circulator, în luna a doua se formează mugurii membrelor, se conturează ficatul, ochiul, urechea, sistemul nervos. În luna a treia se formează toate celelalte organe. În această perioadă pot apărea malformații în dezvoltarea organelor.

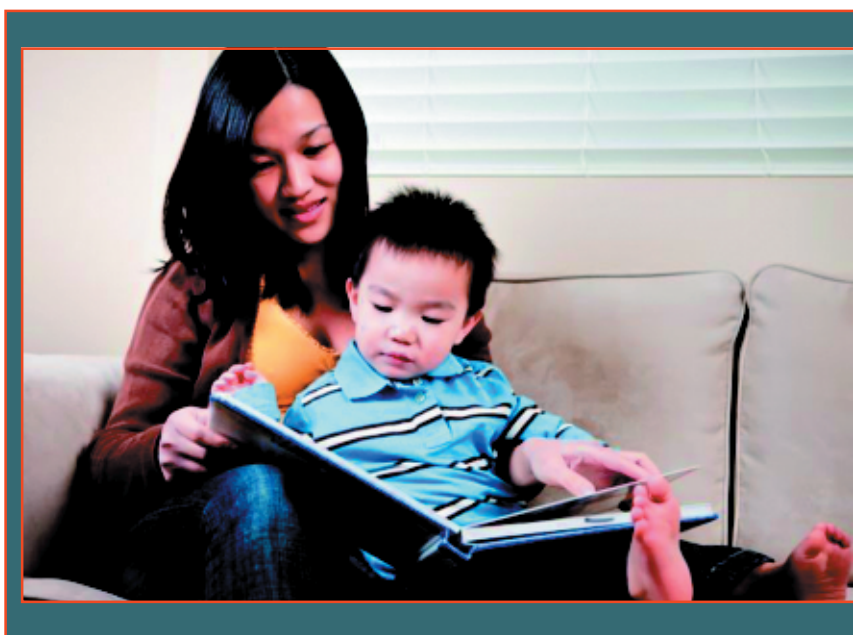
În următoarele trei luni se dezvoltă sistemul osos, mușchii și țesutul adipos. De asemenea, se continuă dezvoltarea sistemului nervos. Ultimile trei luni înaintea nașterii, fătul se dezvoltă din punct de vedere somatic (al mișcărilor) și apar o serie de reacții: bătăile inimii, mișcărilor respiratorii, ale pleoapelor, buzelor și picioarelor. Tot acum apar reacțiile vocale sub forma unor țipete slabe și reacțiile comunicative. S-a constatat că atunci când mama „vorbește” afectuos cu fătul, transmite o încărcătură emoțională acestuia, liniștindu-l. De asemenea, o muzică pe care mama o ascultă și care îi produce o anumită stare, se transmite și la copil. O traumă resimțită de mamă în timpul sarcinii afectează din punct de vedere emoțional și fătul. Iată, dar, cât de importantă este această perioadă pentru tot restul vieții umane. Psalmistul David oglindește aceasta spunând: „...când nu eram decât un plod fără chip, ochii Tăi mă vedeau. Tu mi-ai

întocmit rărunchii, Tu m-ai ținut în pântecele mamei mele într-un chip ciudat, ca-n adâncimile pământului.” (Psalmul 139: 13,16).

Studiile și cercetările în domeniul psihologiei și științelor educației au determinat o serie de factori care asigură o dezvoltare armonioasă a copilului. Astfel, pornind de la aceștia, rezultă principii peste care nu putem trece cu ușurință. Încă din momentul concepției, dezvoltarea copilului depinde de mediul care-l înconjoară. De aceea, sprijinul din familie trebuie să fie focalizat pe sănătatea mamei și crearea unui climat liniștit de înțelegere între cei doi soți.

Fiecare copil își va dezvolta personalitatea peste care își va pune amprenta familia și mediul sociocultural în care crește. Dezvoltarea și învățarea copilului este în dependență și totodată un rezultat al interacțiunii acestuia cu oamenii, cu climatul din jur care i se oferă, cu situații neprevăzute. Aici intervine rolul părinților care sprijină copilul prin afectivitate, empatie, implicare în activități și jocuri creative, suport emoțional.

Nu trebuie să uităm că fiecare copil este unic și are nevoile lui specifice și particulare. Unii copii sunt foarte energici și solicită din partea părinților mai multă energie, răbdare și implicare activă.

Sunt, însă, copii foarte liniștiți, așa ziiși „copii cuminți”, cărora de multe ori nu li se acordă atenția de care au nevoie, devenind interiorizați și timizi. Aceștia au nevoie de o atenție deosebită din partea familiei, mult timp petrecut cu ei în activități care le dezvoltă sociabilitatea, multă empatie, înțelegere, comunicare și, mai ales, încurajare. Primii șapte ani au un impact hotărâtor pentru activitatea de învățare în școala cât și pentru dezvoltarea caracterului copilului. Trebuie ținut cont că inteligența unui copil nu are nimic de-a face cu sentimentele și emoțiile pe care acesta le trăiește. Dacă în copilărie a avut traume, acestea se vor manifesta și descărca în viața de adult. S-a constatat că, dacă în familie copilul vede certuri, țipete, bătăi, apostrofări între părinți, toate acestea se vor manifesta și în comportamentul lui, amplificându-se în viața de adult. De asemenea, dacă unui copil i se repetă că „nu este bun de nimic”, că este incapabil sau că nu se ridică la nivelul altui copil de vârsta lui, acesta va manifesta un comportament de inferioritate, va ajunge un introvertit și niciodată nu va încerca să-și depășească această stare, de teamă că nu va face față situațiilor imprevizibile. Chiar dacă este foarte inteligent, el nu își va manifesta abilitățile, dacă nu are suportul emoțional adecvat și nu va funcționa la capacitatea reală pe care o are.

Copilul trebuie încurajat cu dragoste de către familie ca să-și depășească temerile și slăbiciunile. Acesta trebuie să știe că în viață există obstacole care trebuiesc depășite prin confruntare și luptă. Dacă fugim din fața unui obstacol va apărea altul. Nu putem fugi toată viața. Dacă nu am depășit o situație minoră, nu vom ști să înfruntăm o situație majoră ulterioară, transformându-ne în învinși și nu în biruitori. Învățăm să fim biruitori doar dacă luptăm. Copiii trebuie

„Ci îndemnați-vă unii pe alții în fiecare zi, câtă vreme se zice: „Astăzi” pentru ca nici unul din voi să nu se împietrească prin înșelăciunea păcatului.”

Evrei 3.13

să se simtă capabili să depășească gradual dificultățile pe care le întâmpină. Aceasta se va realiza dacă vor fi încurajați, dacă se vor simți ocrotiți și, mai ales, dacă vor avea încredere în dragostea părinților. Este foarte important de reținut faptul că un părinte nu trebuie să își compare copilul său cu un alt copil.

O altă greșeală se face în familiile cu doi sau mai mulți copii, unde comparația se face între frați. Se aud des expresii ca: „sora ta învață mai bine ca tine” sau „de ce fratele tău poate și tu nu poți?”. Aceste cuvinte pot submina încrederea în sine și nu vor fi de nici un ajutor în dezvoltarea psihică și emoțională a copilului. Cel mai bine ar fi dacă s-ar folosi expresii de genul: „ai obținut un lucru bun, dar tu poți și mai mult” sau „astăzi ai făcut doar atât, dar sunt convins că vei lupta să obții un rezultat și mai bun data viitoare

pentru că ai resurse și capacități mai mari decât crezi.”

Știința și psihologia ne învață să încurajăm copiii, dar mai mult, peste acestea Dumnezeu, care este Tatăl nostru ne încurajează pe noi toți. El este cel ce ne învață cum să ne comportăm prin exemplul său. Gândiți-vă cum era Ghedeon când a venit îngerul Domnului la el... și totuși acesta i-a zis: „*Domnul este cu tine viteazule!*” (Jud. 6:12). Aceasta este o lecție pe care fiecare părinte trebuie să o învețe.

Iată câteva cuvinte de încurajare din partea lui Dumnezeu, atât pentru părinți, cât și pentru copii, rostite în Isaia 44: „...*nu te teme de nimic*” (vers. 2) și „*nu vă temeți și nu tremurați*” (vers. 8).

Însuși Domnul Isus ne încurajează: „*V-am spus aceste lucruri ca să aveți pace în Mine. În lume veți avea necazuri; dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea.*” (Ioan 16.33).

Psiholog CAMELIA PANAIT